

1.3.1995

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. Κ. ΣΗΜΙΤΗ
ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΦΘΙΝΟΥΣΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Η κρίση ανταγωνιστικότητας η οποία εμφανίστηκε σε ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους (ανθρακωρυχεία, χαλυβουργία, χημικά κλπ.) της Ε.Ε. στη δεκαετία του '70, είχε ως συνέπεια τη δημιουργία, του φαινομένου της βιομηχανικής παρακμής. Ένα φαινόμενο που επεκτάθηκε ταχύτατα και οδήγησε στην καταστροφή του κοινωνικοοικονομικού ιστού πολλών περιοχών της Ε.Ε. (Ρηνανία, Μπενελούζ, Βρετανικά Midlands κλπ.). Εκτιμάται ότι ο συνολικός πληθυσμός των περιοχών που πλήττονται από τη βιομηχανική παρακμή ανέρχεται σε 80 εκατ. κατοίκους, και αποτελεί το 24,5% του πληθυσμού της Ε.Ε.

Στην Ελλάδα, με καθυστέρηση μίας δεκαετίας, εμφανίστηκαν έντονες προβληματικές καταστάσεις οφειλόμενες στην κρίση ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας. Τα φαινόμενα προβληματικότητας οδήγησαν σε φθίνουσα συνολικά οικονομική πορεία ορισμένες περιοχές της χώρας.

Η εμφανισθείσα κρίση ανταγωνιστικότητας (τόσο στην Ε.Ε. όσο και στην Ελλάδα) οφείλεται στην αδυναμία προσαρμογής των συγκεκριμένων παραγωγικών διαρθρώσεων στις αλλαγές και ανακατατάξεις που συντελούνται στο διεθνές περιβάλλον. Οι αλλαγές και ανακατατάξεις του διεθνούς περιβάλλοντος είναι αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης των τεχνολογιών (παραγωγής, μεταφορών, επικοινωνιών) και της ενοποίησης και ολοκλήρωσης των αγορών. Τα προηγούμενα συνιστούν έναν οικονομικό χώρο στον οποίο οι διάφοροι, υπό την ευρεία έννοια του όρου, συντελεστές της παραγωγής - κεφάλαια, τεχνολογία, τεχνικός εξοπλισμός, παραγωγικές μονάδες - μετακινούνται πέραν εθνικών συνόρων χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια. Στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται οι έννοιες της εθνικής οικονομίας, της εθνικής επιχείρησης, του εθνικού κεφαλαίου, των εθνικών προϊόντων και της εθνικής τεχνολογίας, χάνουν την αρχική τους σημασία. Είναι φανερό ότι η Ελληνική Βιομηχανία είναι υποχρεωμένη να λειτουργήσει στο, χωρίς όρια και προστατευτικές πολιτικές διεθνές οικονομικό περιβάλλον, με μοναδικό εφόδιο διασφάλισης της βιωσιμότητας της το επίπεδο ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Στο επίπεδο της βιομηχανικής πολιτικής, οι κύριοι προσδιοριστικοί παράγοντες για τη διασφάλιση ανταγωνιστικών βιομηχανικών δραστηριοτήτων είναι :

- Η διαμόρφωση ενός σταθερού και ευνοϊκού για τη βιομηχανική δραστηριότητα μακροοικονομικού περιβάλλοντος.
- Η προώθηση οριζόντιων πολιτικών με κύριους στόχους την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και των υποδομών.
- Η ενθάρρυνση δραστηριοτήτων βιομηχανικής έρευνας.

Οι προηγούμενοι παράγοντες αποτελούν και το πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης που εξειδικεύεται με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Βιομηχανίας (ΕΠΒ) στο πλαίσιο του ΚΠΣ 1994-99. Το ΕΠΒ αποτελεί την πρώτη προσπάθεια εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος για τη βιομηχανία με αποτελεσματικούς, και διαφανείς μηχανισμούς υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης.

Ιδιαίτερη μέριμνα, μέσω του ΕΠ Βιομηχανίας, λαμβάνεται για τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος των φθινουσών βιομηχανικών περιοχών της χώρας. Συγκεκριμένα από το ΥΒΕΤ και τον ΟΑΕΔ ανατέθηκε η εκπόνηση αναπτυξιακών μελετών για τις 13 φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές της χώρας. Παράλληλα με τις αναπτυξιακές μελέτες ανατέθηκε από το ΥΒΕΤ η εκπόνηση μιας "Μελέτης - Πλαίσιο για το Σχεδιασμό της Στρατηγικής και των Μέτρων Ανασυγκρότησης και Στήριξης Περιοχών σε Κρίση" με στόχο τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου παρέμβασης από τη σύνθεση των προηγούμενων αναπτυξιακών μελετών. Αντικείμενο του ολοκληρωμένου πλαισίου παρέμβασης είναι η άρση της προβληματικότητας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών.

Τα αποτελέσματα της "Μελέτης - Πλαίσιο" (των οποίων η παρουσίαση αποτελεί και το αντικείμενο της σημερινής ημερίδας) θα χρησιμοποιηθούν για την εξειδίκευση των απαραίτητων δράσεων ανασυγκρότησης των φθινουσών περιοχών της χώρας που θα χρηματοδοτηθούν κύρια από το ΕΠ Βιομηχανίας και συμπληρωματικά από το ΕΠ Συνεχιζόμενης Κατάρτισης και τα αντίστοιχα των περιοχών ΠΕΠ.

Οι κυριότερες δράσεις παρέμβασης σε κάθε περιοχή είναι :

- Εκσυγχρονισμός του παραγωγικού συστήματος.
- Προσέλκυση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

- Εκμετάλλευση του συγκριτικού πλεονεκτήματος κάθε περιοχής, (π.χ. φυσικοί πόροι, δεξιότητες ανθρώπινου δυναμικού).
- Αναβάθμιση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Οι προηγούμενες δράσεις συμπληρώνονται από μία σειρά συνοδευτικά μέτρα οριζοντίου χαρακτήρα όπως :

- Αναπτυξιακές πολιτικές γης.
- Πολλαπλή αξιοποίηση σε τοπικό επίπεδο των μεγάλων κατασκευαστικών έργων και των μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων.
- Ενεργός πολιτική απασχόλησης.
- Δέσμη κινήτρων (π.χ. ενισχύσεις μέσω ΟΠΕ και αναπτυξιακών νομών).

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις δεν έχουν ως μόνο στόχο την αντιμετώπιση της παρούσας κρίσης, αλλά ταυτόχρονα την ανάπτυξη μηχανισμών ικανών να αντιμετωπίσουν και τις μελλοντικά επερχόμενες. Έτσι εκτός των έργων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που θα χρηματοδοτηθούν θα αναπτυχθούν μηχανισμοί για

- την εκμετάλλευση του ενδογενούς δυναμικού
- την κινητοποίηση των μέσων και των πόρων της περιοχής
- την ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας
- την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Β' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και
- την χρησιμοποίηση των αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων των περιφερειών που προγραμματίζονται με το νέο θεσμικό πλαίσιο.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι τα αποτελέσματα των μελετών είναι προϊόν συνεργασίας και διαλόγου με τους τοπικούς φορείς (διοικητικούς, συνδικαλιστικούς, παραγωγικούς κλπ.) συνέχεια του οποίου αποτελεί και η σημερινή ημερίδα, που γίνεται πριν από την τελική διαμόρφωση του προγράμματος των φθινουσών περιοχών, αφού προηγούμενα συνεκτιμηθούν και οι παρεμβάσεις σας κατά τη συζήτηση που θα επακολουθήσει.

Το ΥΒΕΤ δίνει ιδιαίτερη σημασία στην έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση του κρίσιμου προβλήματος των φθινουσών περιοχών, αφ' ενός, για να προληφθούν φαινόμενα επέκτασής του σε άλλες περιοχές, αλλά και αφετέρου για να εξομαλυνθεί η αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος για τις φθίνουσες περιοχές που αφορά έργα αποκλειστικά του δευτερογενούς τομέα ανέρχεται περίπου σε 100 δισ. δρχ. Ο συνολικός προϋπολογισμός έργων βασικών υποδομών, παραγωγικού περιβάλλοντος και ανθρώπινου δυναμικού ανέρχεται για τις φθίνουσες περιοχές σε 390 δισ. δρχ. Τα έργα τα οποία προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν είναι περισσότερα από 500, χωρίς σ'αυτά να συνυπολογίζονται έργα που έχει αρχίσει η διαδικασία ένταξή τους στα ΠΕΠ των περιοχών.